

Поверителна информация от К.Войнов, зав.отдел „Патриотично възпитание“ в Окръжния комитет на БКП „За работата по документацията и обстановката сред българските цигани в Благоевградски окръг към 25 септември 1981 г.“

Благоевград, 25 септември 1981

Съгласно оперативната отчетност, водена в Окръжния народен съвет, на територията на Благоевградски окръг живеят 15 816 души български цигани. Те са предимно в общинските центрове - Благоевград, Сандански, Петрич, Гоце Велчев, Разлог и някои съставни села.

Големите социално-икономически, просветни и културни постижения в окръга доведоха до чувствителни положителни изменения в целокупния живот и на българските цигани, Сред значителна част от тях налице е стремежът да скъсат с примитивния начин на ниската култура на живот. Създаден е определен актив из средата на това население - членове на БКП и партийни бюра, включени са в ръководствата на ОФ, профсъюзите и ДКМС; по-широко е представителството и участието им в държавните органи. Коренно се изменя отношението към труда, Редица млади хора постъпиха и работят в заводите с най-прогресивно производство, увеличава се броят на заетите в духовната сфера. Подлежащите на обучение са обхванати почти сто процента. С предимство се приемат децата на изявилите желание родители в детските ясли, градини, в пансиони и интернати. Народните съвети осъществиха редица благоустройствени и хигиенна мероприятия.

Всичко това е сериозна предпоставка за успешно изпълнение указанията на ЦК на БКП за подмяната на паспортите и другата документация на тази част от българските цигани, които имат турско-арабски имена.

Непосредствено след съвещанието в централния комитет, първият секретар на Окръжния комитет - др. Владимир Сандев подробно инструктира първите секретари на общинските партийни комитети и постави конкретните задачи за изпълнение. Към окръжния комитет на партията се изгради Оперативно бюро за „контрол и оказване помощ по места. Досега Оперативното бюро под ръководството на първия секретар е провело три контролно-разяснителни съвещания със секретарите на общинските партийни комитети. Освен това за всяка селищна система е определен отговорник от Окръжния комитет на БКП. От м. октомври т.г. към всяко първо число, първите

секретари на общинските комитети ще се отчитат по тези проблем пред Оперативното бюро на Окръжния комитет.

От своя страна общинските партийни комитети извършиха необходимата организаторска и разяснителна работа при стриктно спазване на индивидуалния метод. За целта към общинските комитети са сформирани работни групи с представители на народните съвети, общественно-политическите организации и други органи, имащи задължения по въпроса. Такива работни групи са изградени в кварталите и някои предприятия, членове на които са разпределени по отделни семейства и отделни хора. Така например на комунисти от Тютюнева промишленост, комунални услуги и строителната организация в гр. Гоце Делчев в III-ти квартал, ТК "Пирин" и Текстилният комбинат в Благоевград; с. Микрево и други са поставени поръчения за индивидуална работа като се отчитат в началото на всяка седмица.

Всички партийни комитети са направили срещи с ръководителите из предприятията и учрежденията където работи контингент от български цигани и са изяснени задълженията им. Конкретни задачи са поставени на отечественофронтовския актив в кварталите.

Окръжният и общинските народни съвети навреме извършиха необходимата организационно-техническа работа, произтичаща от указанията на ЦК. Длъжностните лица, които работят по подмяната на документите са подбрани и всички са със средно образование. С тях, както и със секретарите и началниците на Отделите "Комплексно-административно обслужване" при общинските не се проведе инструктаж с изясняване на всички въпроси по организацията и практическото изпълнение на задачата.

Изтеклият период се използва главно за създаване на организация, поради което както е видно от приложената справка резултатите са незначителни - през първото шестмесечие на 1981 година са издадени 437 паспорта, а от 1. V I I . д о 25. I X . - 545. През това време отклонения от утвърдените постановления не са допуснати. Строго се спазва положението - подмяната на документите да става по местоживеење, да се извършва след изявена доброволност и да обхваща целите семейства, а не негови отделни членове. Отчитаме обстановката за нормална. Сред българските цигани не се наблюдават прояви на турчеене, нито пък са установени опити за влияние на турското население върху тях.

За да се подсили темпа са необходими още по-действени и резултатни мероприятия от страна на партийните и държавни органи. Не навсякъде е изградена препоръчаната организация за индивидуална работа. Все още недостатъчно в това дело са заели място Отечественият Фронт, ДКМС и Профсъюзите.

Паралелно с подмяната на документите още повече е наложително да продължат грижите от ръководствата на окръга и селищните системи за осигуряване работни места за незаетите, решаване на нуждаещите се на жилищния проблем, ускоряване на благоустройствените мероприятия - там, където това не все още е направено, по-нататъшното активизиране и подобряване съдържанието на просветната и културната дейност. Впрочем това са основните въпроси, поставени на срещите, при индивидуалните разговори с българските цигани.

Приложение: Справка за първите резултати по подмяната на паспортите и имената на българските цигани.

Отпечатано в 3 екз.

№ 1 за ЦК на БКП

№ 2 и 3 за ОК ма БКП

Изп.: *Ст.Шопов*
Нап.: *Р. Китанова*

ДА Благоевград, ф.2Б, оп.12, а.е. 41, л. 129-132